„Ramses ?"

„Ja . . . . . twee duizend jaar geleden is het gebeurd . . . . bij een van de vele feesten . . . . zijn zij plotseling versteend . . . . er is niets veranderd, u ziet . . ." Het slot van den zin fluisterde hij in m'n oor. Hij had mij nieuwsgierig gemaakt en in den middag, toen het koeler werd, gingen wij op weg naar het onderaardsch paleis, waarvan de ingang in een voetstuk van een der zuilen van de colonnade moest zijn.

Ik zat op een kemel, die door Achmed geleid werd; langzaam ging het door het mulle zand. Eentonig klonk het loopen van het dier, eentonig klonk het Arabische liedje dat Achmed neuriede . . . .

Bij de tempel-ruïne liet hij het beest knielen en verzocht mij hem te volgen; we moesten zeer voorzichtig te werk gaan, want als anderen er achter kwamen, dat hij een plek wist waar iets buitengewoons te zien was, dan verdwenen zijn groote fooien.

Dit argument leek mij zeer aannemelijk en ik volgde Achmed in de schaduw van de zuilen, die als eeuwenoude reuzen in de zon stonden te blakeren . . . . . .

„Monsieur, hierin," fluisterde hij en wrong zich in een spleet in het voetstuk van een zuil. Ik volgde hem met moeite; hij stak mij zijn hand toe en we sprongen in een kuil van een meter diepte. Achmed bukte en kroop door een opening van een grooten meter in het vierkant, en we kwamen in een kleine tunnel die naar een trap leidde, die niet zeer groot was en eindigde in een donkere ruime gang.

Uit een hoek tusschen den muur en de trap haalde hij een flambouw, vroeg mij om lucifers om deze aan te steken, terwijl hij zeide: „die heb ik altijd staan, omdat het zoo donker is."

De gang was nu rossig verlicht en wij liepen naast elkaar over den met puin bedekten vloer.

Plotseling doofde hij het licht uit, ik hoorde een schaterlach en een geluid alsof een zware deur gesloten werd.

„Achmed ! . . . . Achmed !" . . . riep ik, zonder antwoord te krijgen.

DE TERREINMOEILIJKHEDEN.
Oostenrijkers brengen een batterij bergkanonnen in stelling aan de Tiroolsche grens.

Ik luisterde maar ik hoorde niets, maar dan ook niet het geringste geluid. Nooit had ik geweten wat het is, absoluut niets te hooren. Men zegt wel eens, ik hoorde geen geluid, maar dat is „par manière de dire". Absoluut *niets* hooren is iets vreeselijks. Ik kreeg een sensatie of ik doof en blind was geworden, want niets kon ik onderscheiden. Ik gevoelde me of ik geblinddoekt was; m'n handen raakten m'n oogen zonder dat ik ze zag. Ik sloeg met m'n armen in de hoop dat ik iets zou raken, maar ik sloeg in de lucht. Voorzichtig liep ik een paar passen vooruit, maar onmiddellijk deed ik weer evenveel stappen achteruit, daar ik ineens vreesde in een afgrond te zullen storten.

Nu bleef ik onbeweeglijk als een beeld staan met rond mij een volslagen duisternis.

„Achmed . . . Achmed . . . waar ben je . . . heb je een ongeluk gekregen?" riep ik nogmaals, maar m'n geroep bleef onbeantwoord en klonk vreemd in die donkere, stille ruimte . . . .

Eensklaps zag ik recht tegenover me een klein blauw lichtje, dat bewoog; een oogenblik later zag ik een tweede dat zich in de tegenovergestelde richting van het eerste verplaatste. Ze verdwenen weer even plotseling als ze gekomen waren, om daarna weer zichtbaar te worden; nu beide dicht bij elkaar. Men scheen mij te zoeken, want de lichten waren blauw-glazen lantaarns, die als een kleine oppervlakte afgezocht was, snel verborgen werden. Ik hield mij doodstil en nu hoorde ik een heel zacht en voorzichtig loopen in twee richtingen.

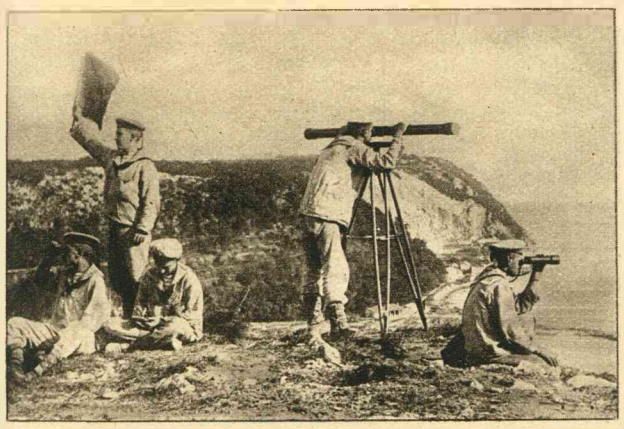
Een blauw licht viel op mijn gelaat en voor ik goed wist wat er gebeurde, was ik op den grond geworpen, werd m'n hoofd tegen den vloer gedrukt, en mijn armen langs m'n lijf gebonden. Er werd iets in het Arabisch gezegd, waarop men mijn hoofd losliet. Nu werd ik overeind geholpen en toen ik weer stond zag ik aan elken kant een Arabier in 'n donkeren boernoes met een electrische lantaarn van blauw glas in de hand. Ik vroeg in 't Fransch waar ik was en waarheen zij mij brachten, maar de kerels gaven geen antwoord en duwden me steeds vooruit, tot we bij een donzige rustbank kwamen; zij dwongen mij daarop te gaan zitten en maakten het koord om mijn armen los.

Nu greep een der kerels mij bij mijn polsen en strekte mijn armen uit. 't Was een oer-sterke kerel want het geleek wel of m'n polsen in ijzeren klemmen geslagen waren.

De andere fouilleerde mij en nam mij alles af; toen hij daarmede gereed was zeide hij iets dat ik niet verstond, m'n polsen werden los gelaten en de kerels verdwenen snel, met de lantaarns in hun boernoes verborgen, zoodat ik niet kon zien waarheen ze vluchtten. Nu zat ik weer in diepe duisternis.

* * *

In mijn onmiddellijke nabijheid moesten menschen zijn, want ik hoorde een zacht loopen en fluisteren. Plotseling werd de ruimte electrisch verlicht en tegenover mij zat la dame rouge, leunend op een sofa.

DE OOSTENRIJKSCHE KUSTWACHT.
De Oostenrijksche kustwacht aan de Adriatische Zee. De matrozen wisselen seinen met de passeerende schepen.

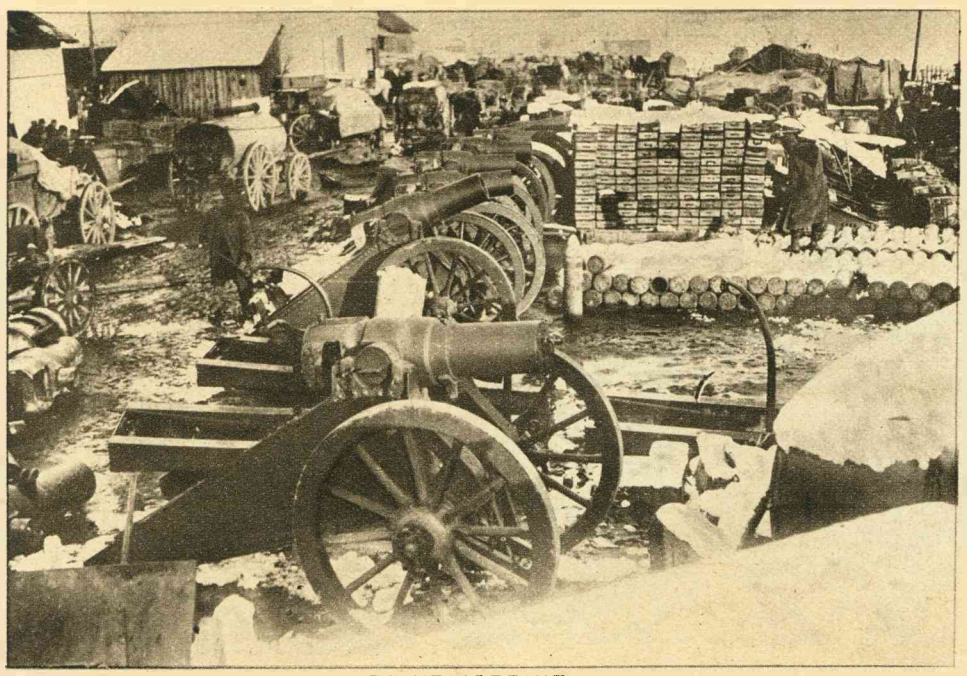
HET ZWARE OOSTENRIJKSCHE GESCHUT.
Een Oostenrijksche mortier in het Alpengebied in vuurstelling.

DE STRIJD IN SERVIË.
In het Morawadal staan uitgestrekte terreinen geheel onder water, hetgeen de operaties ten zeerste bemoeilijkt. Op onze foto ziet men een Duitsche proviandcolonne door het overstroomde gebied trekken.

BERICHT.

Abonnés die klachten hebben over de bezorging van ons blad, gelieven deze met opgaaf van den boekhandelaar, bij wien zij geabonneerd zijn, rechtstreeks te richten tot de Administratie van PANORAMA, DOEZASTRAAT 1-3-5, LEIDEN.

DE KRIJGSBUIT.
Een door de Duitschers veroverd Servisch artillerie-park, waarbij groote voorraden wapenen en ammunitie werden buitgemaakt.

EEN NEERGESCHOTEN VLIEGMACHINE.
Een door de Duitschers in Noord-Frankrijk neergeschoten Fransche vliegmachine, waarvan de vleugels verbrand zijn, zoodat alleen de stalen kast overbleef.